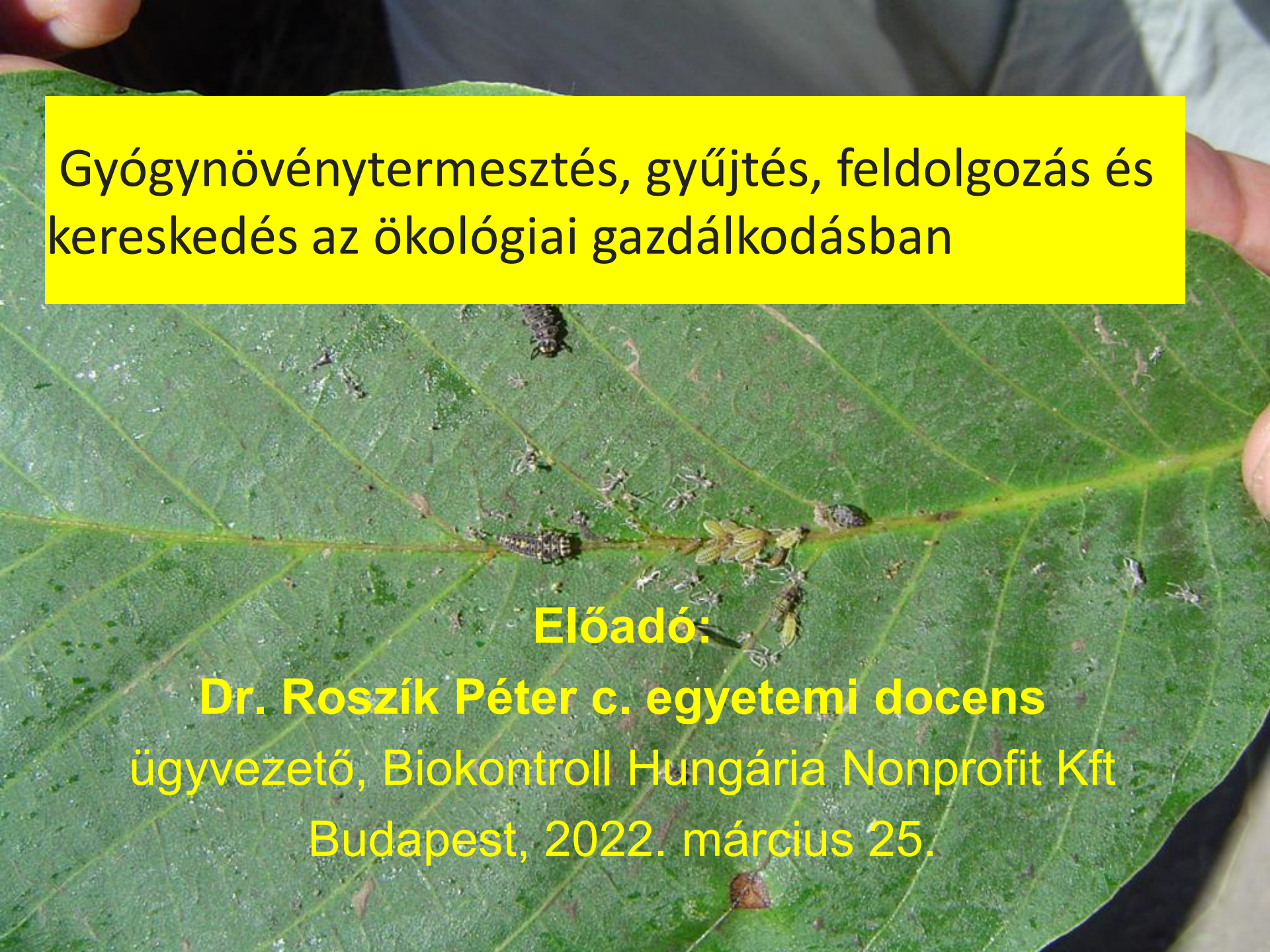

Szeretettel köszöntöm

„A gyógynövény iparág jövője”

szakmai nap minden résztvevőjét

A close-up photograph of a green leaf with several aphids and their nymphs. The aphids are small, green, and have a pear-shaped body. They are clustered in the center of the leaf, near the main vein. Some are larger and more developed, while others are smaller and appear to be nymphs. The leaf has a prominent central vein and smaller veins branching off. The background is dark, and a person's hand is visible on the right side, holding the leaf.

**Gyógynövénytermesztés, gyűjtés, feldolgozás és
kereskedés az ökológiai gazdálkodásban**

Előadó:

**Dr. Roszík Péter c. egyetemi docens
ügyvezető, Biokontroll Hungária Nonprofit Kft
Budapest, 2022. március 25.**

A Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. működésének jogi alapjai

- MgSzH elismerés: HU-ÖKO-01 kódszámon 2009-től
- Nemzeti Akkreditáló Hatóság akkreditációja: MSZ EN ISO/IEC 17065:2013 szerint, [NAH-6-0012/2019](#)
- ~~NOP (USDA) akkreditáció (2011.május 3-tól)~~

Divatos fogalmak

- Alternatív?
- Reform?
- Natúr?
- Integrált?
- Regeneratív
- **Bio! (EU biorendeletek értelmében használható)**

Az ökológiai termék megnevezése

(*Cryptolaemus montrouzeri*)

Ökológiai: (öko, eko, stb. > ES, CS, DA,
DE, ET, HU, HR, LT, LV, BL, PL, RO, SK,
SL, SV)

Biológiai: (bio, > BG, ES, CS, DE, EL, FR,
IT, LV, LU, NL, PT, SK)

Organikus: (> EN, GA, MT)

Luonnonmukainen: SF

Mahe: ET

A szabályozással lefedett terület

- Mezőgazdasági alapanyagok, növénygyűjtés, gombatermesztés, méhészet, akvakultúra
- Élelmiszer, benne a bor
- Élesztő
- Vetőmag és szaporítóanyag
- Takarmány
- **2022.január 1-től:**

Nem csak az élelmiszert adó mezőgazdasági termékek: pl. gyapjú, selyem, gyapot, viasz, hagyományos növényalapú növényi készítmények stb.

Az EU jog hatálya alatt nem áll:

Élelmiszerből:

Tömegétkeztetés van Biokontroll előírás

Nem élelmiszer:

Kozmetikum: van Biokontroll előírás, int.: COSMOS standard,
(BDIH inert anyaglista), Natrue

Textil: int.: GOT (Global Organic Textile)

Fa: FSC (Forest Stewardship Council)

Mosó- és tisztítószeresek, egyebek ???

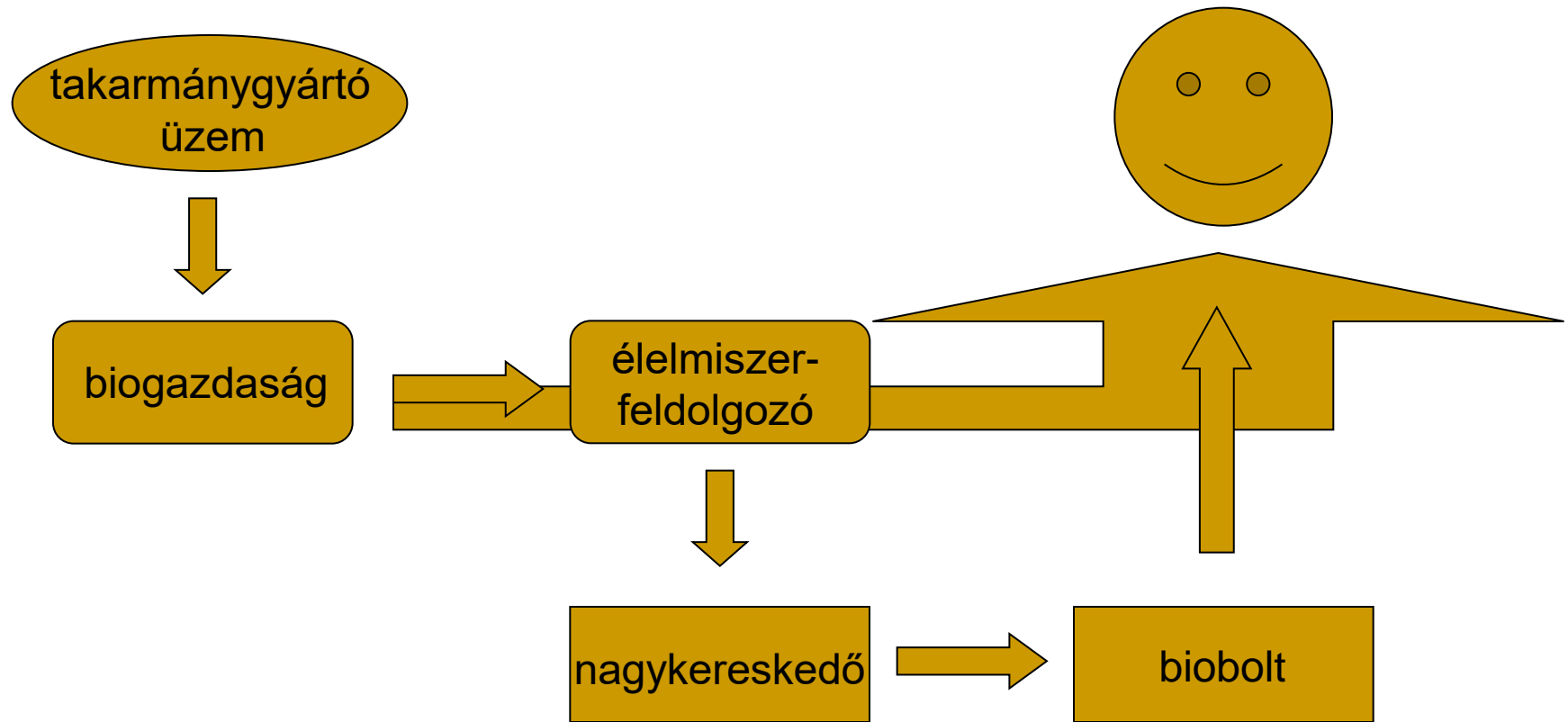
Az ökológiai (bio) jelölés kritériumai

- Előírások betartása
- Ellenőrzés és tanúsítás
(kettős a feladat: A fogyasztók és a
termelők védelme!)
- Tanúsítvány (megfelelőség igazolása)

Részvétel az ellenőrzési rendszerben

- Minden szereplő, teljes lánc ellenőrzése

Minősítő Tanúsítvány

Iktatószám: 13333-22

1. rész

1. Dokumentumszám: 103456122	2. Gazdasági szereplő
3. A gazdasági szereplő neve: Próba Kitti címe: 2030 Érd, Próba utca 13. nyilvántartási száma: 106897/13_K	4. A gazdasági szereplő ellenőrző szervezetének neve és címe, valamint kódszáma: Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. 1112 Budapest, Oroszveg lejtő 16. HU-ÖKO-01 <i>A NAH által NAH-6-0012/2019 számon akkreditált terméktanúsító szervezet.</i>

5. A gazdasági szereplő tevékenysége(i):

- Mezőgazdasági termelés
- Elkészítés

6. Az (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) 35. cikkének (7) bekezdésében említett termékkategória (termékkategóriák) és termelési módok:

Feldolgozatlan növények és növényi termékek, beleértve a vetőmagokat és egyéb növényi szaporítóanyagokat is

Termelési mód:

- ökológiai termelés az átállási időszak kivételével
- termelés az átállási időszak alatt

Feldolgozott, élelmiszernek szánt mezőgazdasági termékek, az akvakultúra termékeket is beleértve

Előállítási mód:

- ökológiai termékek előállítása

Ez az okmány az (EU) 2018/848 rendelettel összhangban került kibocsátásra annak igazolására, hogy a gazdasági szereplő vagy a gazdálkodói csoport megfelel az említett rendeletnek.

A tanúsítvány a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. tulajdona. Érvényességének feltétele a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.-vel kötött szerződésben foglaltaknak és a fenti előírásoknak való folyamatos megfelelés.

Az 5. és 6. pontban felsorolt tevékenységek és termékkategóriák részletes adatai a tanúsítvány 2. részében található.

7. Kelt: Budapest, 2022.02.17

Név és aláírás a kiállító ellenőrző szervezet nevében:

Dr. Sipos Kitti
tanúsító

8. A tanúsítvány érvényes:

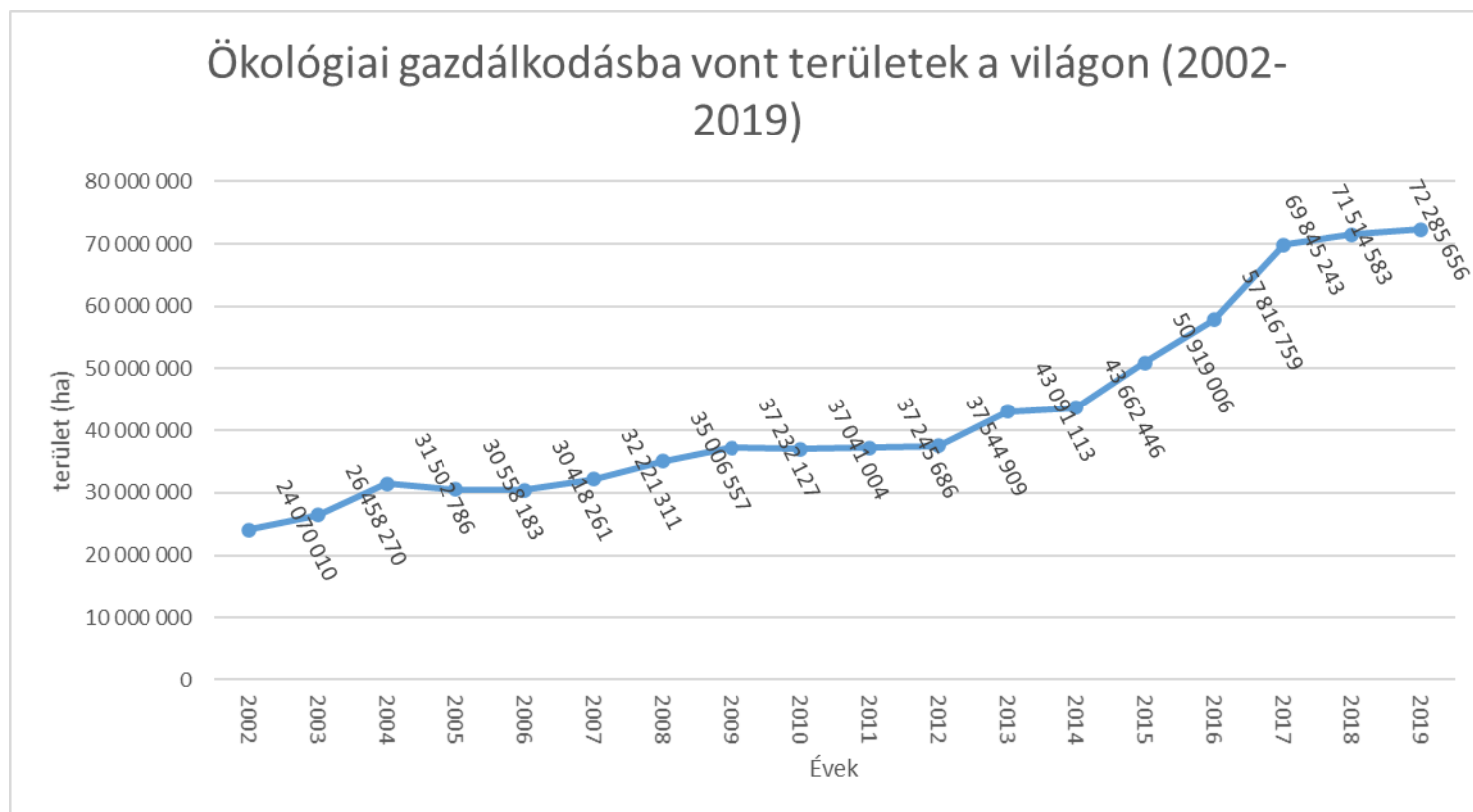
2022.02.17 - 2024.01.31

Visszavonás esetén a tanúsítvány érvényét veszti.

Egyedi azonosító: 1809647

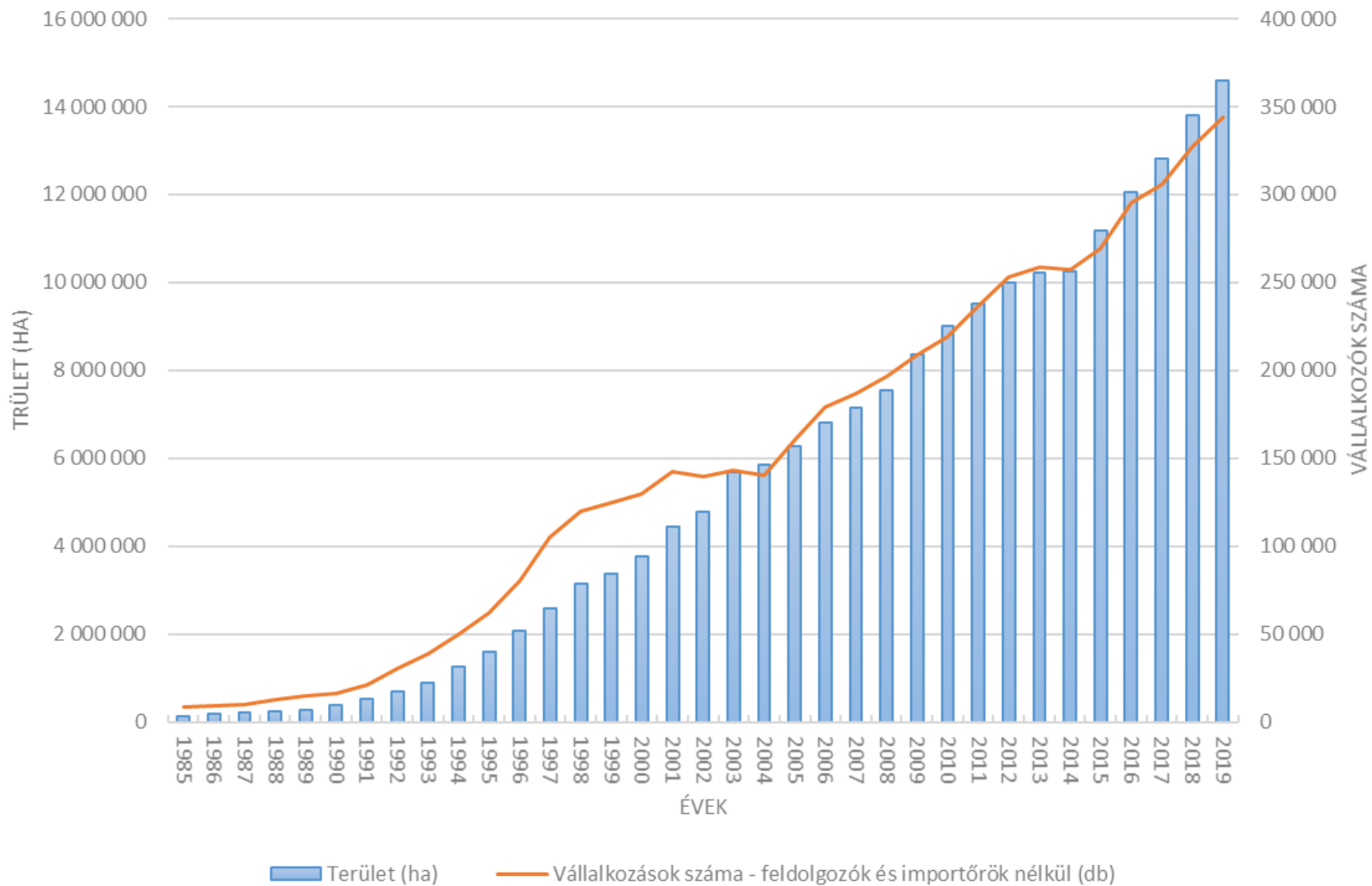
1/2

A világ biotermesztése 2002-2019

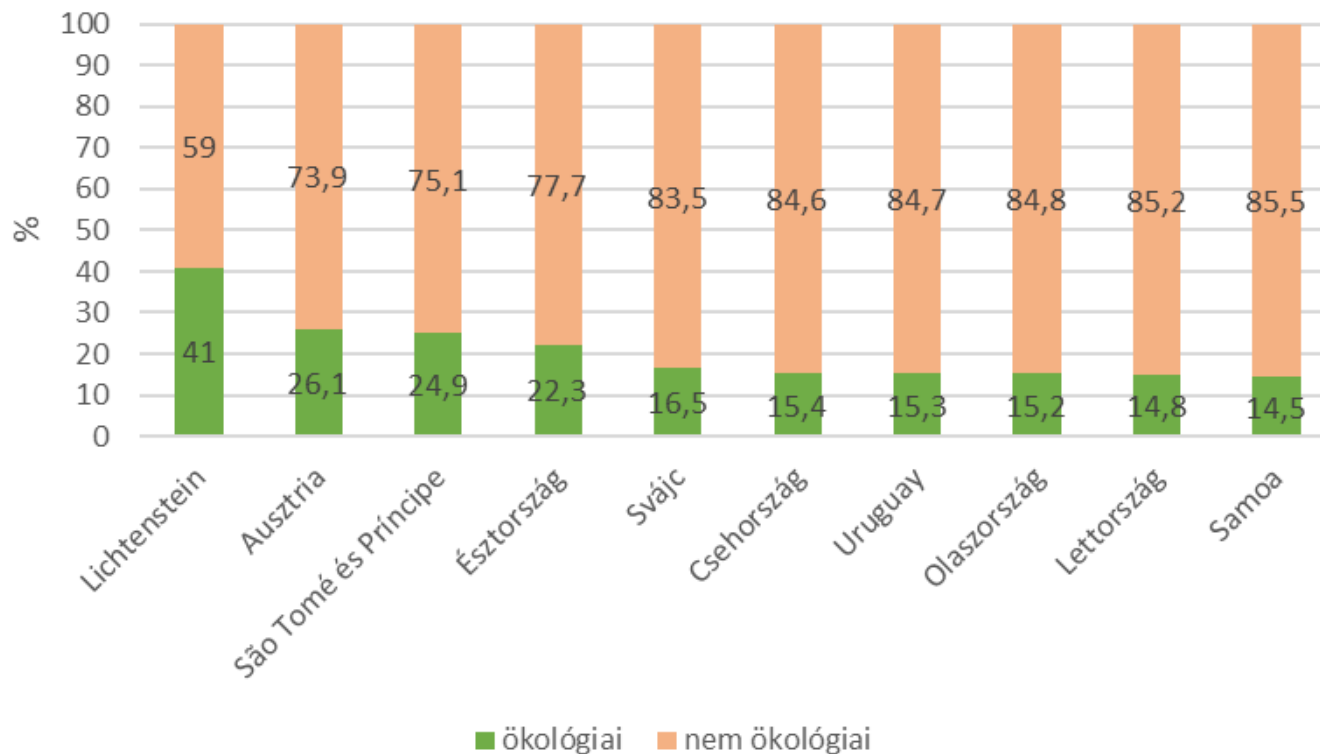
Forrás: IFOAM- FIBL jelentés

Az EU ellenőrzött ökológiai gazdálkodásának fejlődése (1985-2019)

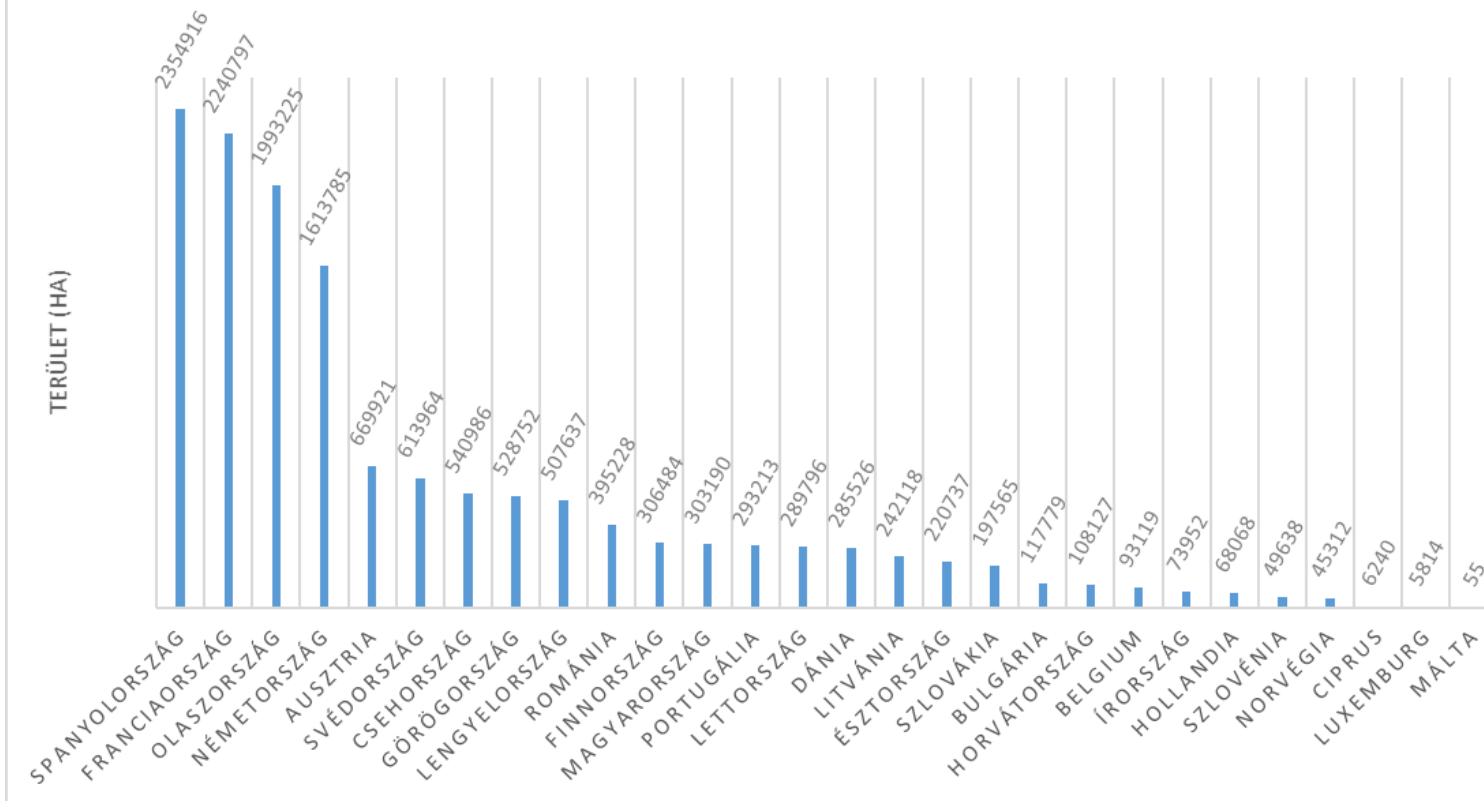
Adatok: FIBL IFOAM tanulmány

Ökológiai és szokványos területek aránya "top 10" (2019)

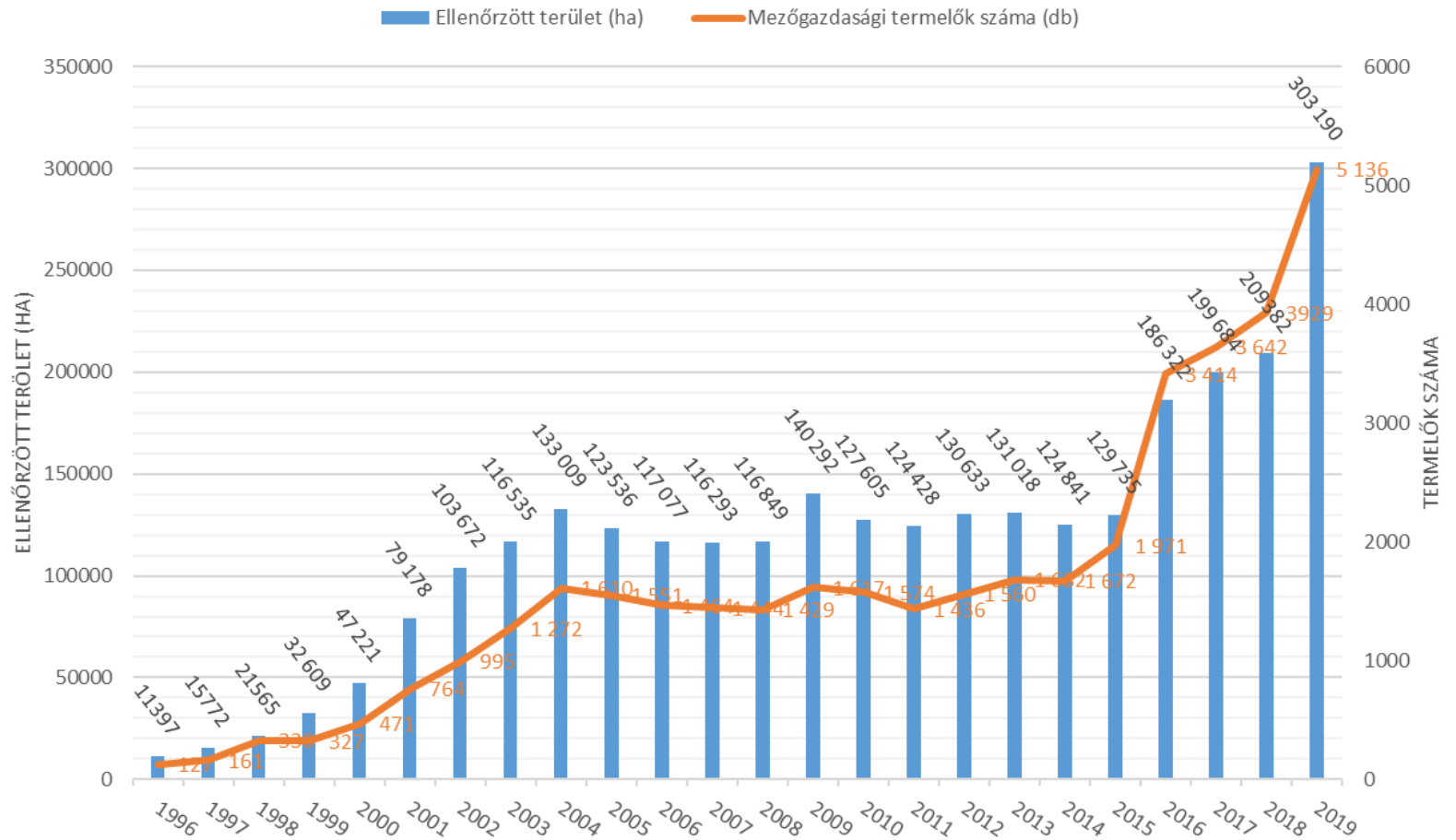
Adatok: FIBL IFOAM tanulmány

ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁSBA VONT TERÜLETEK ALAKULÁSA AZ EU-28-BAN (2019)

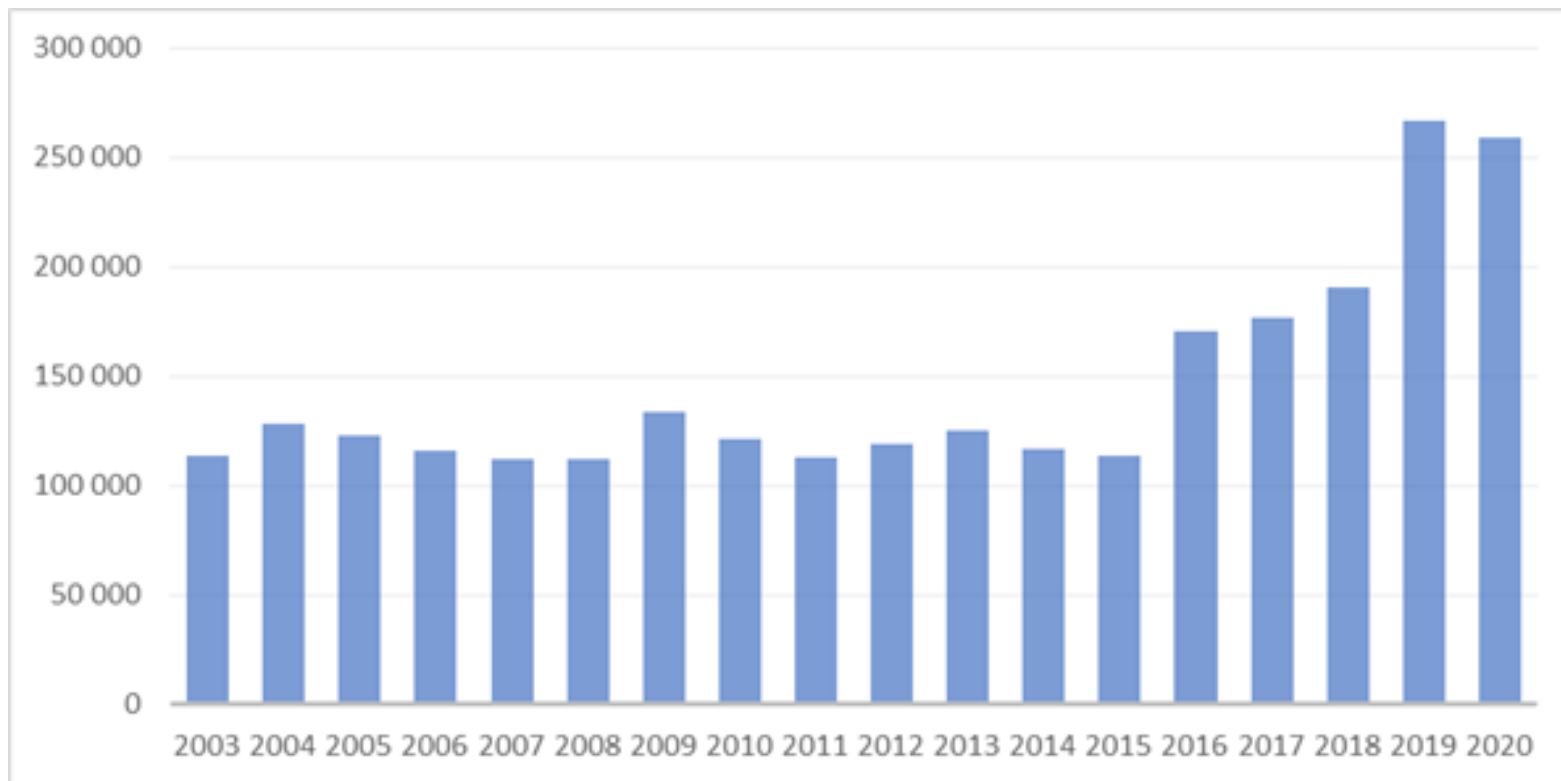

Adatok: FIBL IFOAM tanulmány

A magyar biogazdálkodás fő adatai (1996-2019)

Biokontroll által ellenőrzött terület

Biokontroll által ellenőrzött mezőgazdasági terület és gazdaság

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ellenőrzött terület (ha)	113 070	118 990	119 275	112 285	107 605	166 468	177 095	184 985	267 156	259 339
Vállalkozások száma	1 345	1 282	1 339	1 327	1 411	2 982	3 160	3 435	4 146	4 401

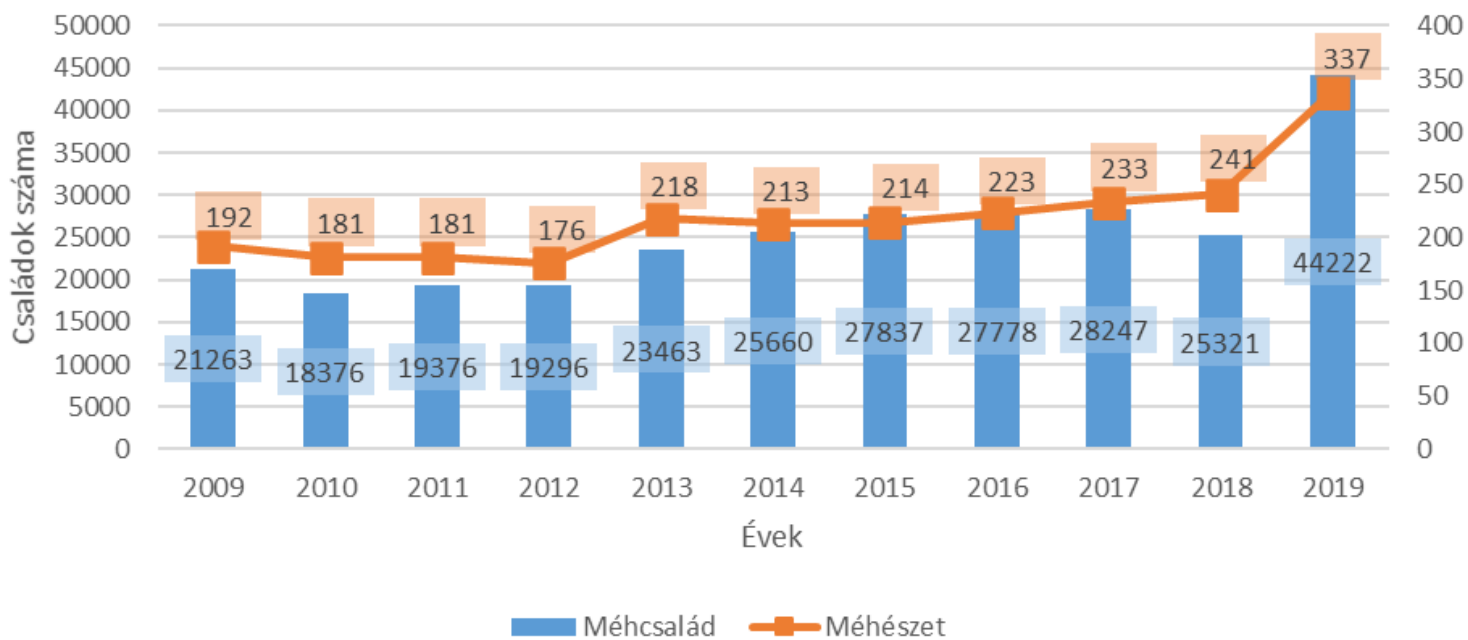
a rendszerünkben van:

100 feletti termelő

25 gyűjtő, gyűjtető

8 gyűjtött növény feldolgozó

Az ellenőrzött ökológiai méhészek és méhcsaládok számának alakulása, 2009-2019

Forrás: Biokontroll éves jelentés

Bio jogszabályok

- A Tanács 2092/91rendelete (1992-2009. december 31-ig)
- A Tanács 834/2007 és a Bizottság 889/2008 rendelete (2021.december 31-ig)
  - (és életben van a 34/2013 VM rendelet)

2022. január 1-től (eddig)

- **Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/848 (V. 14.) rendelete**
  - A Bizottság (EU) 2021/1006 felhatalmazáson alapuló rendelete
  - A Bizottság (EU) 2021/771 felhatalmazáson alapuló rendelete
  - A Bizottság (EU) 2021/716 felhatalmazáson alapuló rendelete
  - A Bizottság (EU) 2021/715 felhatalmazáson alapuló rendelete
  - A Bizottság (EU) 2021/642 felhatalmazáson alapuló rendelete
  - A Bizottság (EU) 2020/2146 felhatalmazáson alapuló rendelete
  - A Bizottság (EU) 2020/1794 felhatalmazáson alapuló rendelete
  - A Bizottság (EU) 2020/427 felhatalmazáson alapuló rendelete
    - A Bizottság (EU) 2020/464 végrehajtási rendelete
    - A Bizottság (EU) 2021/279 végrehajtási rendelete
    - A Bizottság (EU) 2021/1165 végrehajtási rendelete
    - A Bizottság (EU) 2021/1378 végrehajtási rendelete
    - .....
    - .....
- <https://www.biokontroll.hu/ellenorzes-es-tanusitas/jogszabalyok/>

Az új EU biorendelet

Egy nemzet szavazat-többségével ment át a Miniszterek tanácsán!

Lényeges szakmai változások nem lesznek, de érdemes figyelni a

- Párhuzamos gazdálkodásra, kiemelten a fajta használatra
  - Szaporítóanyag használatra > nem bio engedélyezés NÉBIH lista alapján, kibővített körben
  - Csávázott vetőmagra > újra átállítás
  - Több hatósági lista (állati szap.anyagok, egyéb inputok, később: tisztítószeresek .....)
  - Alvállalkozók igénybevételére
  - GMO-k észlelésére
-

Öko gyógynövény termesztési szabályok, lehetőségek

GMO mentesség mindenben,
mindenhol!

Jogszabályi környezet: EU és hazaiak mind hatályosak

- Növényvédelemről
- Tápanyaggazdálkodásról
- Szaporítóanyagról
- Géntechnológiáról
- Élelmiszerről
- stb.

Nincs különbség az öko és a szokványos között:

- Talajművelés
- Vetés, ültetés
- Öntözés
- Mechanikai gyomirtás
- Betakarítás
- Terménykezelés, tárolás (leszámítva a vegyszereket),
- Stb.

Az öko eltér a szokványos gazdálkodástól:

- A gyógynövényekre is az általános öko növénytermesztési szabályok vonatkoznak
  - Ültetvények az ültetvények szabályai szerint
  - Egyéb növények több éves vetésciklusba illesztve, és ebben kell pillangósvirágú növénynek lennie

Visszakerülés időtartama

Növény	Visszakerülés év
Borsfű	2
Borsos menta	4
Citromfű	4
Fekete mályvarózsa	3
Izsóp	4
Kerti kakukkfű	4
Kerti körömvirág	2
Kerti majoranna	2
Koriander	4
Kömény	4
Közönséges édeskömény	3
Lestyán	4
Máriatövis	2
Mórmályva	3
Muskotályzsálya	3
Orvosi angyalgyökér	3
Orvosi macskagyökér	3
Piros gyűszűvirág	2
Sáfrányos szeklice	2
Szekliceimola	4
Szöszös ökörfarkkóró	3
Vöröslő ligetszépe	3
Torma (vetésforgóba illesztve)	3

A táblázatba nem foglalt kultúrák esetén a szakirodalomban elfogadott gyakorlat szerint

Öko tápanyaggazdálkodás fő vonalakban

A **tápanyagpótlás** alkalmazás alapuljon talaj
és/vagy növény analízisen!

Tápanyag-gazdálkodás és növényvédelem általános szabályai:

- 1. Csak az EU bio rendeletek pozitív listáin (1. Melléklet és 2. Melléklet) szereplő (ható)anyagok használhatók**
- 2. Ellenőrzéskor igazolni kell ezek alkalmazásának indokoltságát**
- 3. Csak a hazai engedélyokiratoknak megfelelő készítmények (EK műtrágyáknál regisztráció)**
3. Csak az engedélyokiratoknak megfelelő módon (a címkétől eltérő felhasználás még mehet, „kiskultúrás” engedélyezés folyamatban)
- 4. Használhatók bizonyos egyszerű anyagok a növényvédelemben**

N pótlás lehetősége (max. 170 kg/ha/év/ a trágyával) (hajtatásban

mérlegszerű túllépés: figyelmeztetés):

- ~~Műtrágya (ammónitrát, pétisó, karbamid, ammónia, ammónium-szulfát stb. tilos)~~

- N gyűjtő növények zöldtrágyának
- Mikrobiológiai trágyázószer
- *Bio vagy nem iparszerűen tartott állatok trágyája (NPK+ mezo- és mikroelemek, továbbiakban: mme)*

- Ezek komposztjai (NPK+ mme)

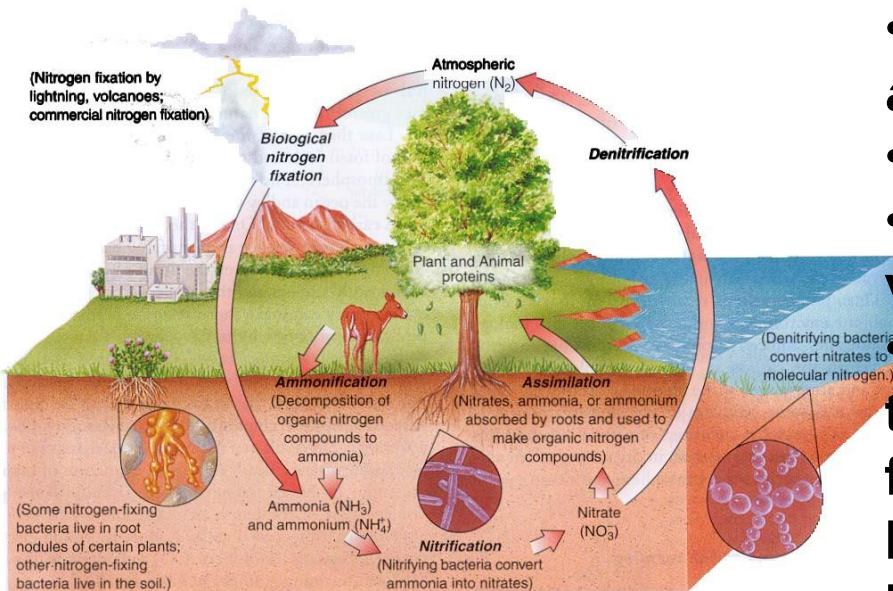
- **Gilisztahumus (bioban engedélyezett alapanyagokból) (NPK+ mme)*

- Guano (NPK+ mme)

- Alginit NPK +mme (gércei vagy vázsonyi)

- Növényi melléktermékek pl.:
törkölykomposzt (?), seprő (?)
fenéktermék (szennyvíziszapból, hullából nem), cefrék (vinasz NPK+mme)

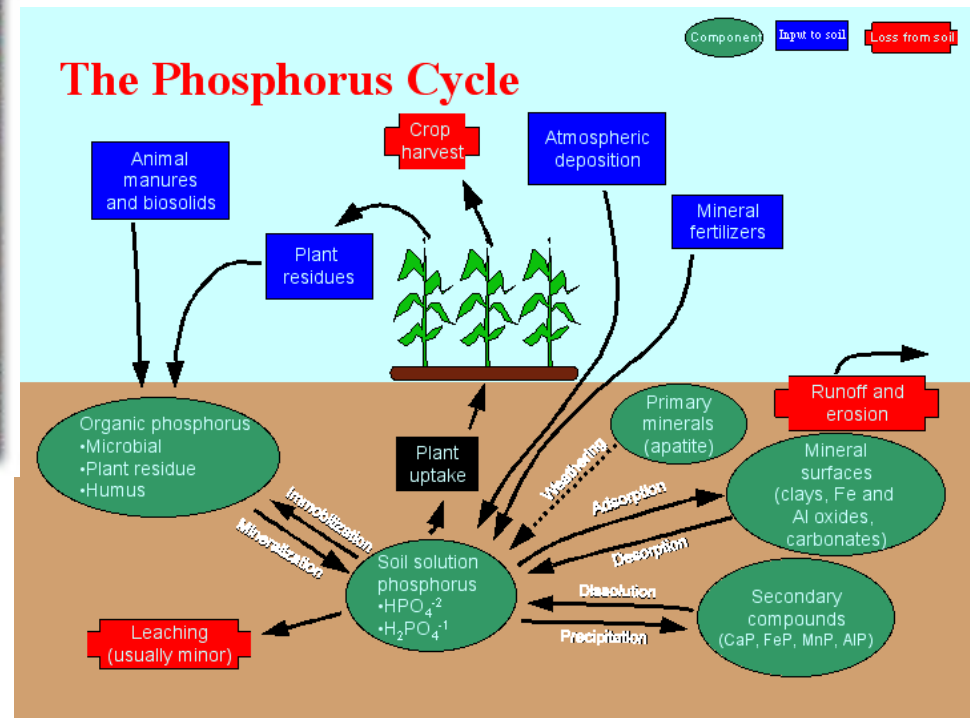
- Állati melléktermékek: vérliszt (NPK+ mme)

Ábra: netről

P pótlás lehetősége:

- Előzőekben NPK-k szerint
- Lágy, örölt ásványi foszfát ($Cd < 90 \text{ mg/kg}$),
Dc Hyperfoszfát P 29 és P 26 (granulált) P_2O_5

K pótlás lehetősége

- Előzőekben NPK-k szerint

- Természetes kálisók

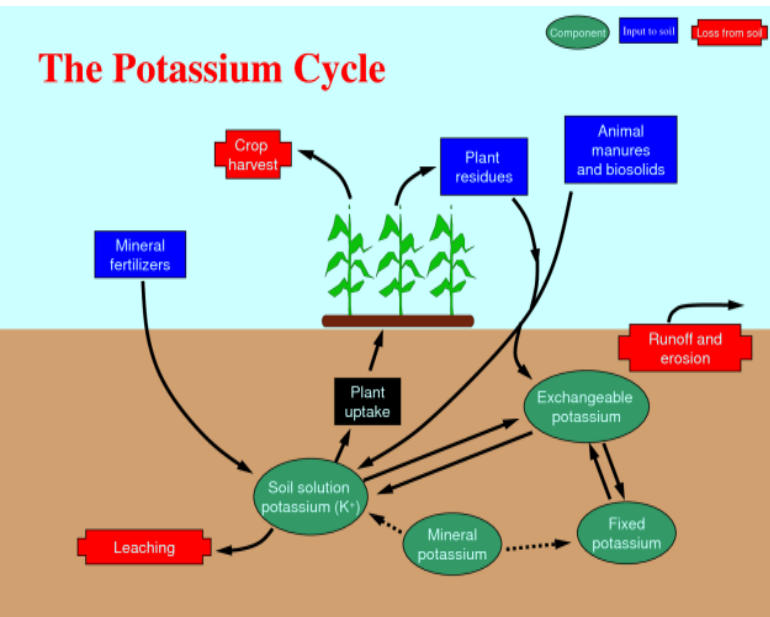
- klorid (szilvinit)

- szulfát (Patentkali, Kálium-szulfát por vagy granulátum, Magnesia-Kainit)

- Riolittufa

- Zeolit

- Egyéb ásványi anyagok

Ábra: netről

Mezo- és mikroelemek

Ca: mésziszap, mészkő- és dolomit őrlemény, gipsz (természetes) stb.

Mg: dolomit, Magnesia-Kainit, keserűsó (természetes) stb.

Nyomelemek (csak szervesetlen kötésben)

Fe: vasgálic stb.

Zn: cinkgálic stb.

S: elemi kén stb.

B: borax, solubor stb.

Mn: káliumpermanganát stb.

Egyebek

Aktuális szerlisták:

NÉBIH:

<https://portal.nebih.gov.hu/-/az-okologiai-gazdalkodasban-felhasznalható-forgalomba-hozatali-es-felhasznalási-engedellyel-rendelkező-növényvédelmi-célú-kezelvények-es-termesnövelő>

Biokontroll:

<https://www.biokontroll.hu/ellenorzes-es-tanusitas/felhasznalható-kezelvények/>

Növényvédelem

Növényvédelmi módszerek az ökológiai gazdálkodásban

MÓDSZER	M E G E L Ő Z É S		V É D E K E Z É S			
	Termesztési eljárások	Fertőzés-mentes	Biológiai	Fizikai	Vegyszerek	Speciális anyagok
Eszközök	-termőhely megválasztás' -talajművelés' -tápanyag-gazdálkodás -vetésforgó -növénytársítás -vetésidő' -tenyésztésidő' -állomány-szabályozás -fajtaválasztás -fertőzött növények, növényi részek megsemmisítése -vektorok kiiktatása -gyomszabályozás' -egyebek'	-szaporító-anyag -talaj -öntözővíz	-vírusok -baktériumok -riketchiák -gombák -véglények -ízeltlábúak -autocid eljárás -madárvédelem -egyéb gerinces védelem -egyebek	-összegyűjtés -csalogatás -riasztás -hőkezelés -közeg megváltoztatás -talajtakarás -növénytakarás -Vákuum -túlnyomás -egyebek	-baktérium és gomba ellen -rovarok ellen -egyebek	-szelíd növényvédelem speciális anyagai

Aktuális szerlisták:

NÉBIH:

[https://portal.nebih.gov.hu/-/az-okologiai-gazdalkodasban-
felhasznalható-forgalomba-hozatali-es-felhasznalási-engedellyel-
rendelkező-növényvédelmi-célú-kezelvények-es-termesnövelő](https://portal.nebih.gov.hu/-/az-okologiai-gazdalkodasban-felhasznalható-forgalomba-hozatali-es-felhasznalási-engedellyel-
rendelkező-növényvédelmi-célú-kezelvények-es-termesnövelő)

Biokontroll:

[https://www.biokontroll.hu/ellenorzes-es-tanusitas/felhasznalható-
kezelvények/](https://www.biokontroll.hu/ellenorzes-es-tanusitas/felhasznalható-
kezelvények/)

Ökogazdálkodásban használható egyszerű anyagok

Mezei zsurló

Répacukor (szacharóz)

Mésztej (kalcium-hidroxid)

Fűzfakéreg

Háztartási ecet (gyomirtásra nem használható)

Lecitinek

Gyümölcs-cukor (fruktóz)

Szódabikarbóna

Tejsavó

Napraforgóolaj

Csalán

Konyhasó

Mustármag por

Sör

<https://portal.nebih.gov.hu/-/okologiai-gazdalkodasban-hasznalható-egyszeru-anyagok>

- Ha van párhuzamos gazdálkodás, akkor könnyen megkülönböztethető fajták (fajok) legyenek a két gazdaságrészben

Öko gyógynövény (és gomba) gyűjtés lehetőségei

- Természetes-, mezőgazdasági területeken és erdőben vadon termő növények
    - 3 éven belül nem, vagy „öko szerekkel” kezelték (bizonyítékok + a terület felett rendelkező felelősségvállalási nyilatkozata kell)
    - **Kíméletes gyűjtés** (élőhely egyensúlyát megőrizni, nem veszélyeztetni az ott élő fajok fennmaradását, csak a hasznosított növényrészt, kerülni a felesleges sérülést, védett területen csak az engedélyezett növényeket)
    - **Nyilvántartások vezetése** (időszak, hely, növény, mennyiség)
-

Feldolgozás (Elkészítés)

- Ugyanaz, mint a szokványosban, kivéve:
  - Térben vagy időben elválasztani szokványostól
  - Mesterséges nanoanyagok kizárva
  - Ionizáló sugárzás kizárva

Kereskedelem (Forgalmazás)

- Tanúsítvány megléte kulcsfontosságú
- Szándékos visszaélést nem tapasztaltunk
- Szermaradékok kezelése sajátos az OFIS riasztási rendszerben (a beszáradás emeli a szennyezettségi szinteket, gyakori, hogy a nyersanyag „jó”, a szárított anyag „szennyezett” (BNN irányelvek szerint kezelhető)
- POP szennyeződések előfordulása
- Glifozát szennyezettség többször előfordult

XXXII. ÉVFOLYAM
2021. 3-4. SZÁM
ÁRA: 2000 FT

Biokultúra

A MAGYAR BIOKULTÚRA SZÖVETSÉG SZAKFOLYÓIRATA

NEGYED SZÁZAD A BIOGAZDÁLKODÁS SZOLGÁLATÁBAN

BARÁTSÁGBAN A TERMÉSZETTEL, AZ EMBERREL

XXXII. ÉVFOLYAM
2021. 4. SZÁM
ÁRA: 1000 FT

Biokultúra

A MAGYAR BIOKULTÚRA SZÖVETSÉG SZAKFOLYÓIRATA

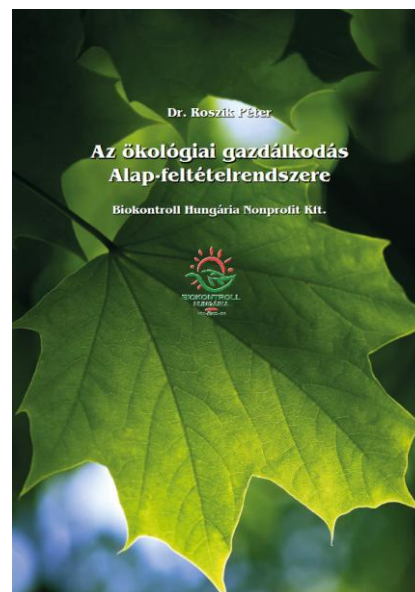
- A biogazdálkodás általános alapelvei
- Vetőmag, szaporítóanyag használat
- A biológiai növényvédelem újító eszköztára
- A nyugati dísznövény-furólegy-csapdázása különböző családokkal
- Agrotechnikával a füzartum megelőzése
- Kocsis Bertold biogazdálkodási imádják a vevők

TEMATIKUS LAPSZÁM: FÓKUSZBAN A BIOGAZDÁLKODÁSBAN KEZDŐK

BARÁTSÁGBAN A TERMÉSZETTEL, AZ EMBERREL

Az Alap-feltételrendszer: Nem a jogalkotó, hanem a gazda gondolatmenetét követi! Minden Biokontroll Partner térítésmentesen megkapja! Csak nyomtatott változata van. Térítésmentesen kérhetik az info@biokontroll.hu címről hivatkozva a mostani képzésre

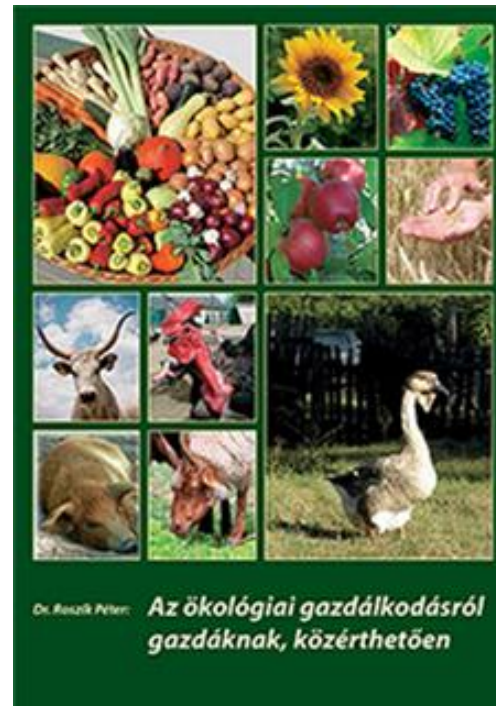
Minden Biokontroll Partner megkapja a Biokultúra Újságot, az egyetlen hazai bio szaklapot, amely évi 6 lapszámmal jelenik meg! Falugazdászok, kamarai tanácsadók ingyenesen kérhetik az elektronikus változatot az info@biokontroll.hu címről

A harmadik kiadás letölthető a
www.biokontroll.hu> Bio kisokos>
kiadványaink úton

3. kiadás 2018.

4. kiadás készül az új
jogszabályok szerint

Köszönjük figyelmüket!

Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.

- iroda: 1112 Budapest, Oroszvég lejtő 16.
  - levélcím: 1535 Budapest, Pf. 800.
  - telefon: 1/336-1122, -23, -66
  - központi mobil: 30/393-9090
  - e-mail: info@biokontroll.hu
  - honlap: www.biokontroll.hu
-